

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 31 marca 2021 r.

w sprawie A.S. dotyczącej odszkodowania oraz zadośćuczynienia z tytułu niesłusznego tymczasowego aresztowania,

wniosku Sądu Okręgowego w G. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. (sygn. akt IV Ko (...)),

na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z dnia 15 marca 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV Ko (...) zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie niniejszej sprawy dotyczącej wniosku A.S. o przyznanie odszkodowania oraz zadośćuczynienia z tytułu niesłusznego tymczasowego aresztowania, do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. Wskazał między innymi, że Sąd Okręgowy w G. postanowieniami z dnia 10 lutego 2020 r. oraz z dnia 29 maja 2020 r. wyłączył od orzekania część imiennie wskazanych sędziów orzekających w IV Wydziale Karnym tego Sądu oraz w VI Wydziale Karnym Odwoławczym. Nadto postanowieniem Sądu Okręgowego w G. z dnia 1 października 2020 r. oraz z dnia 19 listopada 2020 r. wyłączono od orzekania dwóch kolejnych sędziów orzekających w IV Wydziale Karnym. Wskazano również, że sędzia M. S., który aktualnie orzeka w Sądzie Okręgowym w G., w roku 2006 zasiadał w składzie sądu, który zastosował środek zapobiegawczy wobec A. S. Sąd wnioskujący podniósł również ten argument, że podmiotem reprezentującym Skarb Państwa w niniejszym postępowaniu, na podstawie art. 67 § 2 k.p.c. w zw. z art. 558 k.p.k., jest Prezes Sądu Okręgowego w G., który jest zwierzchnikiem służbowym sędziów. Zdaniem Sądu, wszystkie wskazane okoliczności uzasadniają przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tym

bardziej, że w zaistniałej sytuacji wnioskodawca może dostrzegać okoliczności wpływające na swobodę orzekania przez innych sędziów, orzekających w Sądzie Okręgowym w G.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Okręgowego w G. zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, że korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12, LEX nr 1231575*). Przez dobro wymiaru sprawiedliwości, które uzasadnia przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, w trybie określonym w art. 37 k.p.k., należy rozumieć także potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w G. uczynił zadość wskazanemu standardowi. Mimo więc, iż przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy powinien być wykładany restryktywnie, w przedmiotowej sprawie należało dojść do wniosku, że w jej konkretnych okolicznościach "dobro wymiaru sprawiedliwości" uzasadniać musi odstępstwo od zasady właściwości miejscowej sądu i skutkować przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi. Zaistniały bowiem przemawiające za tym przesłanki, starannie wymienione w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w G. Okoliczności te mogłyby wpływać na swobodę orzekania Sądu miejscowo właściwego, a nawet tylko powodować w odbiorze społecznym, a także u wnioskodawcy - nawet mylne i obiektywnie nieprawdziwe - przekonanie o niezdolności tego Sądu do obiektywnego i rzetelnego rozpoznania sprawy.

Przekazanie to będzie mieć pozytywny wpływ na swobodę orzekania, a także stworzy przekonanie, że przedmiotowy wniosek dotyczący odszkodowania i zadośćuczynienia z tytułu niesłusznego tymczasowego aresztowania, zostanie rozpoznany w sposób właściwy, bezstronny i sprawiedliwy (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 62/18, LEX nr 2508531*).

Wskazane powyżej okoliczności faktyczne uzasadniały zastosowanie instytucji właściwości delegacyjnej określonej w art. 37 k.p.k. i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K.

Z tych powodów orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.